

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਐਸ ਕੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

■ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1966 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 65 ਡੀ

12 ਅਗਸਤ 1966 ਈ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XLIII)- ਐੱਸ. 297(2)(ਡੀ)—ਕੀ ਪਿਛਲਾ-ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ— ਧਾਰਾ 34, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੀਆਂ ਗਈਆਂ—ਕੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1961 ਦੇ XLIII) ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ)—ਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ—ਨਿਯਮਾਂ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਪਿਛਲਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਜੋਂ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 297(2)(ਡੀ) ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਿਛਾਹਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਇੰਜੈਕਟ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਇੰਡੀਅਨ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922, 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 1961 ਦਾ ਐਕਟ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅੰਤਿਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆ ਜਾਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਨੂੰ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 297 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 148 ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1961 ਐਕਟ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਾਖੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਇਰਾਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਜਿਸਦੀ ਪਿਛਲੀ ਵਿਆਖਿਆ (ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਹਿਤ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਧਾਰਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨੀ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਚਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਆਮ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਹਟ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਭ ਕੁਝ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਰਵਾਨਗੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਕੇਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੀ ਨਤੀਜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਸਾਦੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਦਫਤਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਨੂੰਨ-ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਹੀ ਆਚਰਣ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਆਂਪੂਰਨ, ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਗਲਤ ਹੈ, ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ:-

(ਏ.) ਮਿਤੀ 25 ਮਾਰਚ, 1965 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਟੀਓਰੀ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਡੀ')।

(ਬੀ) ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ, ਮਿਤੀ 25 ਮਾਰਚ, 1965, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਡੀ'।

(c) ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਨਾਹੀ ਲਈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ

ਲਈ ਮਿਤੀ 25 ਮਾਰਚ, 1965 ਦੇ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਅਨੁਸਰਨ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ 'ਡੀ'।

(d) ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇਗੀ।

(e) ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਬੀ.ਐਨ. ਕਿਰਪਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਐਚ. ਹਾਰਡੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡੈਪ ਕੇ. ਕਪੂਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਕਪੂਰ, ਜੇ.-ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1948-49 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਾਲ 1947 ਦੌਰਾਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮੈਸਰਸ ਪੰਜਾਬ ਡਿਸਟਿਲਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਖਾਸਾ ਵਿੱਚ 10 ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੇਸ ਵੈਲਿਊ ਦੇ 46350 ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਸੀ। 6 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਮੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ, ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਪੂੰਜੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1913 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਸ ਮਤੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 2,31,750 ਰੁਪਏ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ 2,31,750 ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਰਕਮ ਸਿਰਫ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। 25 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਤੋਂ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਲ 1948-49 ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1948-49 ਲਈ ਟੈਕਸ ਲਈ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੁਝ ਰਕਮ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 147 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲੀਆ, ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੈਵੇਨਿਊ 72,136 ਰੁਪਏ [11] ਵਿੱਚ ਬਚੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦਾ

ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ: ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 2,31,750 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (6A) (d) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਕਮੀ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੱਕ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ ਸੰਚਿਤ ਮੁਨਾਫਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ 5,34,920 ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੰਚਿਤ ਮੁਨਾਫਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਹਰੇਕ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦਾ 21.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਆਮਦਨ ਹੋਵੇਗੀ। (6A) (d) ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦਾ 2,31,750 ਰੁਪਏ ਦਾ 21.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ 49,594|8| - ਹੈ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 72,136 ਰੁਪਏ ਬਣਦੇ ਹਨ[11] -। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਮਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਣਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ-

(1) ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 49,594|8| - ਧਾਰਾ 16(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ

(2) ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੰਚਿਤ ਲਾਭ ਰੁਪਏ 5,34,920, ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਿਉਂਕਿ-

(a) 3,19,920|12|2 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ

ਬਕਾਇਆ ਸਾਲ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲਾਭ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਚਿਤ ਮੁਨਾਫਾ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ

(b) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਡਿਸਟਿਲਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-

ਟੈਕਸ, ਪੰਜਾਬ (1) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ

ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸੰਚਿਤ ਮੁਨਾਫਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, 3,61,405 ਰੁਪਏ ਸੀ ਅਤੇ

ਜਦੋਂ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡੀਮਡ ਡਿਵੀਡੈਂਡ 48,730 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਕੰਮ

ਕਰੇਗਾ।

ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਗਣਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅੱਠ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਬਚੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਇਸ ਰੁ. 50,000 ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ 25 ਮਾਰਚ, 1965 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ 72,136 ਰੁਪਏ ਸੀ[11] - ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅੱਠ ਸਾਲ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 31 ਮਾਰਚ, 1957, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1961 ਦਾ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲ ਲਈ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ

ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। 31 ਮਾਰਚ, 1957 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਇਮਪਿਊਨਡ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੰਦੂਪ੍ਰਸਾਦ ਦੇਵਸ਼ੰਕਰ ਭੱਟ ਬਨਾਮ ਜੇਪੀ ਜਾਨੀ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ (2) ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੈ। ਉਥੇ 13 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਨਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਦੇਣਾ। ਭਗਵਤੀ, ਜੇ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

“ਹੁਣ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1956 ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਧਾਰਾ 34 (1) (ਏ) ਦੇ ਸ਼ਬਦ, ਜੋ ਦੇਖੀ ਦੱਤਾ ਮੌਦੀ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਬੇਲਨ (3) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ ਸਨ, ਆਮ ਸਨ। ਧਾਰਾ 34 (3) ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ S. C. ਪਰਾਸ਼ਰ ਬਨਾਮ ਵਸੰਤਸੇਨ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ (4), ਆਮ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਿਛਲਾ ਕਾਰਜ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸੰਕੇਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਪਿਛਲਾ ਕਾਰਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ 297(2) fd) (ii) ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 297(2) (ਡੀ) (ii) ਦਾ ਕੋਈ ਪਿਛਲਾ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 297 (2) (ਡੀ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਚਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਬਚਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। (ਵਿਡੀਓ ਹਾਲਸਬਰੀਜ਼ ਲਾਅਜ਼ ਆਫ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਖੰਡ 36, ਪੰਨਾ 401, ਪੈਰਾ 605 'ਤੇ)। ਉਸਨੇ ਦੇਬੀ ਦੱਤਾ ਮੋਡੀ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਬੇਲਨ (3), ਐਸ. ਸੀ. ਪਰਾਸ਼ਰ ਬਨਾਮ ਵਸੰਤਸੇਨ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ (4), ਮਥੁਰਾਦਾਸ ਗੋਵਿੰਦਦਾਸ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। v. ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ (5) ਅਤੇ S- S. Gadgil, G. N. Gadgil v. Lal & Co. (6) ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਆਚ ਚੁੱਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਾਹਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਤੰਦੁਪ੍ਰਸਾਦ ਦੇਵਸ਼ੰਕਰ ਭੱਟ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਫੁਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 148 ਤੋਂ 150 ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਧਾਰਾ 297 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਲਾਜ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੜ-ਹਾਜ਼ਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਮਲਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਹਨ ਜੋ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(1) ਸੈਕਸ਼ਨ 297(2) (ਡੀ) 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸੌਦਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਿਛਾਂਹ-ਖਿੱਚੂ ਹੈ। ਇਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 31 ਮਾਰਚ, 1940 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੇ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, 1961 ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 16 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਲਓ ਜਿੱਥੇ ਬਚੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 297(2)(ਡੀ) (ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 16 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਬਚੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਲਈ

ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 297(2)(d)(ii) ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 149 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਦੀ ਬਚੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ, ਇਸ ਲਈ, ਪੂਰਵ-ਅਨੁਭਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸਿਰਫ ਪਿਛਾਖੜੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਹੈ।

(2) ਸੈਕਸ਼ਨ 297(2)(d) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 31 ਮਾਰਚ, 1940 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਕ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਓਵਰਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੌਦਾ ਹੈ; ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲੀਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅੰਤਿਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆ ਜਾਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਨੂੰ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 297 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 148 ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 1961 ਐਕਟ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਾਪਸੰਦ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਤੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਕਾਰਨ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਐਨਵੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਰਾਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਓਪੇਰਾ + ਈ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਹਿਤ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ

ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਚਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਆਮ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਹਟ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਭ ਕੁਝ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਸਿਰਫ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਕੇਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਮਾਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਸੋਧ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 297 (2) (ਡੀ) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਫੋਰਸ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 297(2)(ਡੀ) ਦੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਕਿੰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 297 (2) (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਬਚਤ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 297 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 297 (2) (ਡੀ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰੋਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੌਤ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਭੋਗਣ ਤੋਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 297(2)(d) ਯੋਗ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਚਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਕੁਆਲੀਫਾਈਡ ਕਿਉਂਕਿ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਐਕਸ਼ਨ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਵੱਡਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 297 (2) (ਡੀ) ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮਾਲੀਆ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਨਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਉਸ ਅਰਾਜਕ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏਗੀ ਜੋ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਲਓ ਜਿੱਥੇ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਦੇ 8 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮਾਲੀਆ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਬਚੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਕਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਵੱਧ। ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੈਧ ਨੋਟਿਸ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਰਕਮ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 297(2)(d)(i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1961 ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਅਫਸਰ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਇੱਕ ਲੱਖ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ 90,000 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 297(2)(d)(i) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪੱਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ

ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ 16 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਹ ਉਸਾਰੀ ਜੋ ਮੈਂ ਧਾਰਾ 297(2)(d) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਤਕਰੇ ਭਰੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਤੋਂ ਬਚੇਗਾ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ 1922 ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਭੱਜਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਸਗੋਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 1961 ਦਾ ਐਕਟ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1962 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਜਿੱਥੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ 8 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਸੀਮਾ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਾਮਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਹੋਰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਕੇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਧਾਰਾ 148 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਇਨਸਾਫ਼ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੀ ਨਤੀਜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਕਾਰਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਦਫਤਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੋਵੇ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਨੂੰਨ-ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਹੀ ਆਚਰਣ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਆਂਪੂਰਨ, ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਕੀ ਗਲਤ ਹੈ, ਕੀ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕਰਾਂ ਜੋ ਦੇਬੀ ਦੱਤਾ ਵਾਟੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਐਸ ਸੀ ਪਰਾਸ਼ਰ ਕੇਸ ਵਿਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਸ ਸੀ ਪਰਾਸ਼ਰ ਦਾ ਕੇਸ ਐਸ ਸੀ ਪਰਾਸ਼ਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਸੰਤਸੇਨ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (7) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਨੇ ਬੰਬਈ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜਦਕਿ ਦੋ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ, ਜੇ. ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਤੱਥ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਸਿਰਫ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਗ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਰ ਵਿਚ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ 1961 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 297 (2) (ਡੀ) ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। 1961 ਦਾ ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਜਿਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 148 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ-

(a) ਧਾਰਾ 297(2)(d) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ;

(ਬੀ) ਜਿਸ ਰਕਮ ਦੇ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਉਹ 50,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 16(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ; . -

(c) ਸੰਚਿਤ ਲਾਭ ਮਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਸਨ; ਅਤੇ ਧਾਰਾ 148 ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1961 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 297 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਸ ਲਈ, ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

Parveen Rani, Translator

ਡਿਸਕਲੇਮਰ (ਬੇਦਾਅਵਾ):-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।